

International Relations Department Volume – 5 14 May 2019
Pyidaungsu Hluttaw Office

IPU အီလက်ထရောနစ်သတင်းလွှာ (မေလ၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်)

အပိုင်း (၁)

(140) IPU ညီလာခံ: ကမ္ဘာတစ်ဝန်းရှိ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအား နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုမှ ကာကွယ်ရေးအတွက် IPU က တောင်းဆိုခြင်း

ကာတာနိုင်ငံ၊ ဒိုဟာမြို့၌ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည့် (၁၄၀) ကြိမ်မြောက် IPU ညီလာခံတွင် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းရှိ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအပေါ် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများအား ကမ္ဘာ့ပါလီမန်အသိုက်အဝန်းက ပြင်းထန်စွာ ပြစ်တင်ရှုတ်ချခဲ့ပါသည်။

ညီလာခံတွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ IPU ကော်မတီသည် နိုင်ငံပေါင်း ၁၂ နိုင်ငံရှိ လူ့အခွင့်အရေးကို ချိုးဖောက်ခံရသည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၁၈၇ ဦး၏ ကိစ္စရပ်များတွင် အန္တရာယ်ရင်ဆိုင်နေရသော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအား အထောက်အပံ့ပေးရန် တရားဝင်လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့် တစ်ခုတည်းသော နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပါသည်။

ဇယားတွင်ဖော်ပြချက်အရ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ IPU ကော်မတီက စစ်ဆေးခဲ့သော အမှုများ၏ ၃၅% မှာ အမေရိကတိုက်များမှ ဖြစ်ပြီး ၃၂ % မှာ ဥရောပတိုက်မှလည်းကောင်း၊ ၂၄ % မှာ အာဖရိကတိုက်မှ လည်းကောင်း၊ ၉% မှာ အာရှတိုက်မှလည်းကောင်း ဖြစ်ပါသည်။ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခံရသည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်စုစုပေါင်းဦးရေမှာ ၁၈၇ ဦးဖြစ်ပြီး ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံမှ ၆၄ ဦး၊ တူရကီနိုင်ငံမှ ၆၁ ဦး၊ ကွန်ဂိုနိုင်ငံမှ ၃၅ ဦး၊ မော်လဒေးဗ်နိုင်ငံမှ ၇

ဦး၊ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံမှ ၆ ဦး၊ ယူဂန်ဒါမှ ၅ ဦး၊ ကိုဒီအိုက်ဗိုရီနိုင်ငံမှ ၂ ဦး၊ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံမှ ၂ ဦး၊ နိုက်ဂျာနိုင်ငံမှ ၂ ဦး၊ ဘရာဇီး၊ အက်ကွာဒေါ၊ မွန်ဂိုလီယာနိုင်ငံတို့မှ တစ်ဦးစီပါဝင်ကြပါသည်။ ယင်းတို့ အထဲတွင် အတိုက်အခံ အမတ် ၈၄ % နှင့် အမျိုးသမီးပါလီမန်အမတ် ၂၅ % ပါဝင်ပါသည်။

ဗင်နီဇွဲလား

ကော်မတီသည် ဗီနီဇွဲလား အမျိုးသားလွှတ်တော်တွင် Democratic Unity Roundtable Party (MUD) ၏ ညွန့်ပေါင်းအဖွဲ့မှ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခြင်းခံရသည့် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ၆၄ ဦး၏အမှုများကို ပြန်လည်စစ်ဆေးခဲ့ပါသည်။ စွပ်စွဲချက်များတွင် နောက်ယုက်တိုက်ခိုက်ခံရမှု၊ မတရားချုပ်နှောင်မှု၊ ပါလီမန်၏အခွင့်အာဏာကို မကျင့်သုံး နိုင်အောင် တားဆီးမှုတို့ပါဝင်ပါသည်။ MUD သည် Mr. Maduro အစိုးရ အတိုက်အခံပြုလုပ်သည့် ပါတီဖြစ်ပြီး ၂၀၁၅ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲ နောက်ပိုင်း အမျိုးသားလွှတ်တော်တွင် နေရာရလာခဲ့ပါသည်။ အစိုးရသည် ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ကတည်းက ထိုလွှတ်တော်သို့ မည်သည့်ငွေကြေးမှ ထောက်ပံ့ခြင်းမရှိပါ။

လတ်တလောဖြစ်ပေါ်လာသည့်ကိစ္စမှာ ဒိုဟာမြို့တွင်ကျင်းပသည့် IPU ညီလာခံသို့ သွားရောက်သည့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၂ ဦးကို Caracas မြို့လေဆိပ်တွင် တားဆီးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကော်မတီသည် အမျိုးသားလွှတ်တော်မှ MUD အဖွဲ့ဝင်များနှင့် Mr. Maduro ကို ထောက်ခံသည့် Bloque de la Patria ပါလီမန်ဆိုင်ရာ အုပ်စုအဖွဲ့ဝင်များနှင့် သီးခြား တွေ့ဆုံခဲ့ပါသည်။

IPU သည် ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံရေး ပဋိပက္ခများ ပိုမိုကြီးမားလာစေသော အမျိုးသား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအား စနစ်တကျ တိုက်ခိုက်မှုကို ပြစ်တင်ရှုတ်ချပါသည်။ IPU သည် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ စကားပိုင်းများနှင့် ဖြန့်ဖြူးမှုများဖြင့် လက်ရှိအခြေအနေများကို ဖြေရှင်းပေးရေးတွင် ဗင်နီဇွဲလားအာဏာပိုင်များကို အကူအညီပေးရန် အဆင်သင့်ဖြစ်နေကြောင်း ထပ်လောင်းအတည်ပြု ပါသည်။

တူရကီ

ပါလီမန်ဆိုင်ရာ ကင်းလွတ်ခွင့်အားလုံးကို ရုတ်သိမ်းရန် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ပြင်ဆင်ခဲ့သော အချိန်ဖြစ်သည့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလမှစ၍ ပြည်သူ့ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီမှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၆၁ ဦးသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုဆိုင်ရာ စွပ်စွဲချက် ၆၀၀ ကျော်ဖြင့် စွဲချက်တင်ခဲ့ပါသည်။ တူရကီနိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိ ပြည်သူ့ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီမှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အပေါ်တွင် တရားခွင့်စစ်ဆေးမှု ရာနှင့်ချီ၍ ပြုလုပ်လျက်ရှိ ပါသည်။

ယခင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၁၀ ဦးသည် ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းခံထားရပါသည်။

IPU မှ အချက်အလက်ရှာဖွေရေးမစ်ရှင်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် တူရကီနိုင်ငံရှိ တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များနှင့်တွေ့ဆုံရန် တူရကီနိုင်ငံသို့ လာရောက်မည်ဆိုပါက ကြိုဆိုကြောင်းကို တူရကီ IPU အုပ်စုဥက္ကဋ္ဌက IPU သို့ အကြောင်းကြားစာ ပေးပို့ခဲ့ပါသည်။ ထို မစ်ရှင်အဖွဲ့ တူရကီနိုင်ငံသို့လာရောက်စဉ်တွင် ထိန်းသိမ်းခံထားရသော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့်တွေ့ဆုံရေးကို IPU က အရေးကြီးကိစ္စအဖြစ် ထားရှိပါသည်။

ကွန်ဂိုဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံ (DRC)

IPU သည် DRC နိုင်ငံ၏ ယခင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ဖြစ်ကြသော Frank Diongo နှင့် Eugene Diomi Ndongala တို့ လွတ်မြောက်လာခြင်းကို ကြိုဆိုပါသည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ IPU ကော်မတီသည် Mr. Ndongala ကိစ္စ ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်နှင့် Mr. Diongo ကိစ္စဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်ကတည်းက ၎င်းတို့ကိုယ်စား ပြင်းပြင်းထန်ထန် အရေးဆိုခဲ့ပါသည်။

၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လမှ စတင်၍ Mr. Ndongala သည် နိုင်ငံရေး လုပ်ငန်းစဉ်မှ ၎င်းအားဖယ်ရှားရန် ရည်ရွယ်သည့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာနှင့် ဥပဒေရေးရာ အနှောက်အယှက် များ ပေးခြင်း ခံခဲ့ရပါသည်။ Mr. Ndongala ကို အခြားနိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများအား ခွင့်ပြုသည့် သမ္မတ လွတ်ငြိမ်းသက်သာခွင့်ဖြင့် လွတ်မပေးခြင်းကို IPU က ဆက်လက် ကန့်ကွက်ခဲ့ပါသည်။

အတိုက်အခံ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးဖြစ်သည့် Mr. Diongo အား သမ္မတ၏ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့မှစစ်သားများက ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ဖမ်းဆီးခဲ့ပါသည်။ အကျဉ်းထောင်ထဲတွင် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံရမှုကြောင့် ကျန်းမာရေးမကောင်းသော်လည်း အများပြောကြားချက်အရ သူသည် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံခဲ့ရပြီး အကျဉ်းနည်းဖြင့်စစ်ဆေးစီရင်ခံခဲ့ရကြောင်း သိရှိရပါသည်။ Mr. Diongo အား သမ္မတက လွတ်ငြိမ်းသက်သာခွင့် ပေးခြင်းကို IPU က ကြိုဆိုပါသည်။

Philippines နိုင်ငံ

သူမအပေါ် စွဲချက်များကို ရှင်းချက်ထုတ်ရန် ခိုင်မာသောသက်သေအထောက်အထား မရှိဘဲ (၂) နှစ် ကျော် ဖမ်းဆီးခံရပြီးနောက် အကျဉ်းထောင်တွင် ဆက်လက်အကျဉ်းချခံထားရသည့် Philippines နိုင်ငံမှ အထက်လွှတ်တော်အမတ်ဖြစ်သူ Leila de Lima အတွက် IPU က စိုးရိမ်နေပါသည်။

သူမအပေါ် ဥပဒေကြောင်းအရ တရားစစ်ဆေးနေမှုကို ရပ်တန့်ရန်နှင့် ချက်ချင်းလွှတ်ပေးရန် IPU က အာဏာပိုင်သူများကို မေတ္တာရပ်ခံပါသည်။ မေတ္တာရပ်ခံချက်ကို မလိုက်လျောပါက တရားခွင့်၌ တရားစစ်ဆေးမှုဖြစ်စဉ်များ တရားမျှတမှု ရှိ/မရှိကို လေ့လာစောင့်ကြည့်ရန် IPU မှ လေ့လာ စောင့်ကြည့်သူတစ်ယောက်အား လေ့လာခွင့်ပြုရန် တောင်းဆိုထားပါသည်။

Maldives နိုင်ငံ

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ IPU ကော်မတီအား စိတ်ဝင်စားစေသည့် မော်လဒီဗ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ အမှုကိစ္စတစ်ခုမှလွဲပြီး ကျန်အမှုကိစ္စအားလုံးကို IPU က ပိတ်သိမ်းပေးခဲ့ပါသည်။

၂၀၁၉ ခုနှစ် နှစ်အစပိုင်းတွင် IPU သည် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် (၇) ဦး၏ အမှုကို ချန်ထားပြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် (၄၄) ဦး၏ ဖြေရှင်းပြီးဖြစ်သည့် အမှုများကို ပိတ်သိမ်းပေးခဲ့ပါသည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် (၇) ဦးတို့သည် အတိုက်အခံအဖြစ်နှင့် ရှိစဉ်အခါက တရားမဲ့ဖမ်းဆီးခြင်း၊ ထောင်ချခြင်းနှင့် တရားခွင့်တွင် စစ်ဆေးခြင်းတို့ကို ခံခဲ့ကြရပါသည်။

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလကုန်ပြီးနောက် သူတို့အားလုံး လွတ်မြောက်ခဲ့ပါသည်။

နောက်ဆုံးကျန်ရှိနေသေးသည့် Mr. Abdulla riyaz အား တရားစွဲဆိုစစ်ဆေးနေမှုအား မကြာမီ အဆုံးသတ်ပေးနိုင်လိမ့်မည်ဟု IPU က မျှော်လင့်ပါသည်။

နောက်ခံသမိုင်းကြောင်း

IPU သည် ပါလီမန်များ၏ ကမ္ဘာ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့အစည်းကို လွန်ခဲ့သော နှစ် (၁၃၀) က ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး နိုင်ငံအားလုံးအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးတို့ အတွက် ဆော်ဩပေးသော နိုင်ငံအများ အပြန်အလှန်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သည့် ကဏ္ဍပေါင်းစုံ ပါဝင်သော နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ကမ္ဘာ့ပထဆုံးအဖွဲ့အစည်း တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ IPU ကို အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ ၁၇၈ နိုင်ငံမှ ပါလီမန်များနှင့် ကမ္ဘာ့ဒေသများမှ ပါလီမန်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း ၁၂ ခု တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်း ထားပါသည်။ IPU အဖွဲ့အစည်းက ဒီမိုကရေစီကို မြှင့်တင်ပေးပြီး ပါလီမန်များ ပိုမိုနုပျိုအားကောင်း

လာစေရန်၊ အမျိုးသား/အမျိုးသမီး ပါဝင်မှုညီမျှစေရန်နှင့် လူမျိုးပေါင်းစုံလူ့အသိုက်အဝန်းပေါင်းစုံ ပါဝင်လာစေရန် အကူအညီပေးပါသည်။

IPU သည် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းရှိလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လူ့အခွင့်အရေးများကို ကာကွယ် ပေးသော အဖွဲ့အစည်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းရှိ ပါလီမန်များမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ ၁၅၀၀ ကျော်တို့ တက်ရောက်ကြသည့် IPU ညီလာခံကို တစ်နှစ်လျှင် ၂ ကြိမ် ကျင်းပပါသည်။ ထိုညီလာခံတွင် ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များ အကောင် အထည်ဖော်ရေးနှင့် ကုလသမဂ္ဂ၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာများအပါအဝင် ကမ္ဘာ့အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ ကိစ္စ ရပ်များအတွက် ပါလီမန်ဆိုင်ရာအမြင်များကို နှီးနှောဖလှယ်ခွင့်ရရှိစေပါသည်။

သာသာပြန်ဆိုသူ - ဒေါ်ခင်ယုဝေ (ဒုတိယ ဦးစီးမှူး)၊ ဒေါ်စုမြတ်ကြည် (အကြီးတန်းစာရေး)

ဘာသာပြန်ကြီးကြပ်သူ - ဦးသိန်းထွန်းအောင် (ဦးစီးအရာရှိ)

နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးဌာနခွဲ၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ရုံး

Tel / Fax - ၀၆၇ - ၅၉၁၂၀၇

Email - ir.dept@pds.hluttaw.mm

Ird.mmparliament@gmail.com

Source: #IPU140: IPU calls for actions to defend persecuted MPs worldwide

<https://www.ipu.org/news/press-releases/2019-04/ipu140-ipu-calls-actions-defend-persecuted-mps-worldwide>

IPU အီလက်ထရောနစ်သတင်းလွှာ (မေလ၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်)

အပိုင်း(၂)

Saint Vincent and the Grenadines နိုင်ငံသည် IPU ၏ ၁၇၉ နိုင်ငံမြောက် အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လာခြင်း

IPU သည် ၎င်း၏ ၁၇၉ နိုင်ငံမြောက် အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သည့် Saint Vincent and the Grenadines နိုင်ငံကို ကြိုဆိုပါသည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ (ပါလီမန်) တစ်ရပ် တိုးလာခြင်းကြောင့် IPU အနေဖြင့် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ နိုင်ငံ (ပါလီမန်) အားလုံး IPU အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရေးဟူသော ရည်မှန်းချက်ပြည့်မြောက်ရန် ခြေလှမ်းတစ်လှမ်း ပိုနီးလာခဲ့ပါသည်။ ကာတာနိုင်ငံ၊ ဒိုဟာမြို့၌ ကျင်းပခဲ့သော (၁၄၀) ကြိမ်မြောက် IPU ညီလာခံတွင် Saint Vincent and the Grenadines နိုင်ငံ ပါလီမန်ဥက္ကဋ္ဌ Mr. Thomas Sanga က ကိုယ်စားပြုလျက် ထိုနိုင်ငံသည် IPU အဖွဲ့ဝင် ပါလီမန်အဖြစ် ပါဝင်လာခဲ့ပါသည်။

Saint Vincent and the Grenadines နိုင်ငံသည် ကရစ်ဘီယန်ပင်လယ်ဒေသရှိ နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံ ဖြစ်၍ ၁၉၇၉ ခုနှစ်က လွတ်လပ်ရေးရရှိခဲ့ပါသည်။ ထိုနိုင်ငံသည် ပါလီမန်စနစ်ကျင့်သုံးသော ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံဖြစ်ပြီး ပါလီမန်တစ်ရပ်သာ ရှိပါသည်။ ပါလီမန်၌ တိုက်ရိုက်ရွေးကောက်တင်မြောက်ထားသော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၁၅ ဦး၊ ခန့်အပ်ထားသော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၆ ဦး၊ ရာထူး အလျောက်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ပါဝင်သော လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌတစ်ဦးနှင့် ရှေ့နေချုပ်တစ်ဦး စုစုပေါင်း ၂၃ ဦး ရှိပါသည်။

Saint Vincent and the Grenadines နိုင်ငံ၏ ပါလီမန်ကို ကမ္ဘာ့ပါလီမန်များဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်သည့် IPU မှ ကြိုဆိုပါသည်။

သာသာပြန်ဆိုသူ - ဒေါ်စုမြတ်ကြည် (အကြီးတန်းစာရေး)
ဘာသာပြန်ကြီးကြပ်သူ - ဦးသိန်းထွန်းအောင် (ဦးစီးအရာရှိ)
နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးဌာနခွဲ၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ရုံး

Tel / Fax - ၀၆၇ - ၅၉၁၂၀၇

Email - ir.dept@pds.hluttaw.mm

Ird.mmparliament@gmail.com

Source: [Saint Vincent and the Grenadines becomes the 179th member of the IPU](#)

<https://www.ipu.org/news/news-in-brief/2019-04/saint-vincent-and-grenadines->

[becomes-179th-member-ipu](#)

IPU National Secretariat